

บทที่ 4

ขอบเขตพื้นที่ศึกษา เกาะล้าน เมืองพิทยา จังหวัดชลบุรี

จากรายงานการศึกษาฉบับสุดท้าย โครงการวางและจัดทำผังเมืองเฉพาะพื้นที่หมู่เกาะล้าน จังหวัดชลบุรี โดยบริษัท ทีม คอนซัลติ้ง เอนจิเนียริ่ง แอนด์ แมเนจเม้นท์ จำกัด และ บริษัท เอสคิว อารีทีเต็ค แอนด์ แพลนเนอร์ จำกัด (2547) เสนอต่อสำนักงานโยธาธิการและผังเมือง จังหวัดชลบุรี สามารถสรุปรายละเอียด ได้ดังนี้

4.1 ความเป็นมา และความสำคัญของชุมชน

ในอดีต มีประชากรอาศัยอยู่บนเกาะล้านมานานสืบต่อ ๆ กันมาหลายชั่วคน มีอาชีพ เกษตรกรรม ทำไร่ ทำสวน และทำประมง โดยมีหลักฐาน คือ ต้นมะพร้าวอายุกว่า 100 ปี และชื่อ ของสถานที่เรียกว่า ท่าบรรทุก ทำไร่ ทำตลิ่งชัน เป็นที่ใช้ขนผลผลิตลงเรือไปขายที่ฝั่ง เกาะล้านเคยมี ฐานะเป็นตำบลเกาะล้าน มี 2 หมู่บ้าน มีศาสนสถานและมีสถานศึกษา ชาวเกาะล้านมีฐานะดีจึงเคยมี ใจรสนัดขึ้นปล้นและเคยเกิดโรคอหิวาต์ระบาด ช่วงสงครามโลกครั้งที่ 2 และเนื่องจากเกาะล้านอยู่ห่าง จากฝั่งมาก การคมนาคมไม่สะดวก ทางราชการดูแลไม่ทั่วถึง ตำบลเกาะล้านจึงถูกยุบลง เกาะล้านจึง เหลือเพียงหมู่บ้านเดียวโดยขึ้นกับตำบลนาเกลือ แต่ปัจจุบันเมืองพิทยาได้ยกฐานะเป็นแขวงเกาะล้าน

ในอดีต เกาะล้านมีแนวปะการังที่มีสภาพสมบูรณ์ค่อนข้างมาก จึงเป็นแหล่งท่องเที่ยวที่ นิยมของบรรดานักดำน้ำ ผลกระทบจากการท่องเที่ยวส่งผลให้ระบบนิเวศปะการัง และสิ่งมีชีวิตใต้ ทะเลถูกทำลาย ซึ่งเมืองพิทยาก็ได้มีมาตรการป้องกัน โดยติดตั้งระบบป้องกันและอนุรักษ์ ทรัพยากรการท่องเที่ยวใต้ทะเลและระบบรักษาความปลอดภัย เพื่อกิจกรรมกีฬาทางน้ำบริเวณ รอบเกาะล้านและหมู่เกาะใกล้เคียง ผนวกกับการท่องเที่ยวของเกาะล้านได้รับความนิยมอย่างมาก ส่งผลให้นักท่องเที่ยวมาใช้พื้นที่ซึ่งสร้างรายได้หมุนเวียนประมาณ 60 ล้านบาทต่อเดือน

4.2 ลักษณะทางด้านกายภาพ

4.2.1 ที่ตั้งและขนาดพื้นที่

เกาะล้านตั้งอยู่บริเวณเส้นรุ้งที่ $12^{\circ} 56'$ และเส้นแวงที่ $100^{\circ} 47'$ ตะวันออก ส่วนที่ยาวที่สุดประมาณ 4.66 กิโลเมตร กว้างประมาณ 2.15 กิโลเมตร มีพื้นที่ประมาณ 4.07 ตารางกิโลเมตร หรือ 3,500 ไร่ รูปทรงเป็นห้าเหลี่ยมด้านไม่เท่า โดยมีเกาะครกและเกาะสากเป็นบริวาร สภาพภูมิประเทศเป็นภูเขาและป่าไม้ประมาณร้อยละ 90 ของพื้นที่เกาะล้าน เป็นป่าเบญจพรรณ และสมุนไพรหายาก ทำให้พบกระดูกเผือกที่เป็นสัตว์ป่าหายากจำนวนมาก และมีหาดกระจายอยู่รอบเกาะจึงสามารถพบหินกรวดขาวได้ตามริมชายหาด

ด้านทิศเหนือ	มีหาดสังวาลย์ หาดตาแหวน หาดทองหลาง หาดตายาย
ด้านทิศใต้	มีหาดนวล
ด้านทิศตะวันออก	มีหาดแหลมหัวโขด หาดแดง แหลมหาดเกว
ด้านทิศตะวันตก	มีหาดตาพัน หาดเทียน หาดแสม หาดถ้ำ หาดกรวด

4.2.2 การเดินทาง

4.2.2.1 จากฝั่งเมืองพัทยา

เรือโดยสารประจำทางธรรมดา การเดินทางโดยทางเรือโดยสารประจำทางธรรมดาที่แล่นระหว่างเกาะล้านกับเมืองพัทยา สามารถใช้บริการได้ทั้งเรือโดยสาร ซึ่งมีท่าเทียบเรือโดยสารตั้งอยู่บริเวณพัทยาใต้ใกล้กับ Siam Bayshore Hotel มีเรือโดยสารประจำทางไปเกาะล้านทุกวัน เรือออกจากท่าเรือพัทยาใต้ถึงเกาะล้าน ซึ่งเรือจะเทียบเรือที่ทำหน้าบ้านหรือที่คนในชุมชนเรียกกันว่า "หาดหน้าเกาะล้าน" ใช้เวลาเดินทางประมาณ 45 นาที และเรือโดยสารนำเที่ยวรับส่งผู้โดยสารนำเที่ยวเป็นกลุ่มเฉพาะ เพื่อนำเที่ยวไปยังบริเวณหาดต่าง ๆ ของเกาะล้าน

4.2.2.2 ภายในเกาะล้าน

เกาะล้าน มีเส้นทางคมนาคมของชุมชนที่สำคัญ 5 สาย เริ่มต้นจากศูนย์กลางคมนาคม คือ บริเวณท่าเรือหน้าบ้าน ซึ่งมีถนนกว้างประมาณ 4.00 เมตร ได้แก่

- 1) สายสนามยิงปืน ระยะทางประมาณ 1.25 กิโลเมตร
- 2) สายหาดทองหลาง ระยะทางประมาณ 0.8 กิโลเมตร
- 3) สายหาดตาแหวน ระยะทางประมาณ 1.5 กิโลเมตร
- 4) สายท่าหน้าบ้าน-หาดแสม-หาดเทียน ระยะทางประมาณ 4 กิโลเมตร
- 5) สายหาดนวล ระยะทางประมาณ 2.25 กิโลเมตร

4.2.3 สภาพภูมิประเทศ

ลักษณะพื้นผิวภูมิประเทศของเกาะล้าน พื้นที่ส่วนใหญ่มีสภาพเป็นภูเขาปกคลุมด้วยพืชพันธุ์ไม้ที่เขียวชะอุ่มตลอดทั้งปี และพื้นที่เนินเขา ที่ราบลูกฟูก (ที่ราบลูกคลื่น) และที่ราบชายฝั่งทะเล โดยแบ่งออกได้ ดังนี้

4.2.3.1 ส่วนที่เป็นภูเขา ได้แก่ พื้นที่บางส่วนบริเวณด้านทิศเหนือ และพื้นที่ด้านทิศตะวันตกเฉียงเหนือต่อเนื่องเป็นแนวยาวไปยังด้านทิศใต้ ลักษณะเป็นภูเขา 3 ลูก มีชื่อเรียกตามลำดับคือ เขาใหญ่ เขานมสาว และเขาหน้ายักษ์

4.2.3.2 ส่วนที่เป็นเนินเขา ที่ราบลูกฟูก จะอยู่บริเวณท่าหน้าบ้าน

4.2.3.3 ส่วนที่เป็นที่ราบชายฝั่งทะเล มีทั้งชายหาดที่เป็นหิน และชายหาดที่เป็นทรายอยู่หลายแห่งรอบเกาะ

4.2.3.4 ชายหาดบางแห่งมีลักษณะเว้าแหว่ง บางแห่งมีต้นเสม็ดขึ้นบนชายหาดมีสภาพสวยงาม ซึ่งปัจจุบันถูกพัฒนาเป็นแหล่งท่องเที่ยวที่สำคัญของเกาะล้าน เช่น ด้านทิศเหนือ ได้แก่ หาดตาแหวน หาดทองกลาง และหาดโขง ด้านทิศตะวันตกและทิศตะวันออกเฉียงเหนือ ได้แก่ หาดเทียน และหาดตาพัน ด้านทิศตะวันตกเฉียงใต้ ได้แก่ หาดแสม ด้านทิศตะวันออกเฉียงใต้ ได้แก่ หาดนวล

4.2.4 ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม

4.2.4.1 ทรัพยากรป่าไม้

ในพื้นที่ของเกาะล้าน มีพื้นที่ป่าไม้ทั้งสิ้น 3.46 ตารางกิโลเมตร หรือ 2,163 ไร่ ซึ่งคิดเป็นร้อยละ 85.01 ของพื้นที่ของเกาะล้าน ซึ่งจะกระจุกตัวอยู่ทางทิศตะวันออกของจังหวัด ได้แก่ บริเวณเขานมสาว เขาหน้ายักษ์ เขาเตวิด และเขาใหญ่ มีป่า สภาพในปัจจุบันนั้น ยังมีความสมบูรณ์อยู่ แต่ก็จะมีบางส่วนที่ถูกเข้าไปบุกรุกทำลายบ้าง เช่น ในส่วนที่อยู่ติดกับชุมชน เป็นต้น ในปัจจุบันนั้น มีการส่งเสริมให้มีการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ และเส้นทางศึกษาธรรมชาติ ส่งผลให้มีการเข้าไปใช้พื้นที่ป่าไม้ของนักท่องเที่ยว จึงอาจก่อให้เกิดการเสื่อมโทรมของทรัพยากรป่าไม้ได้

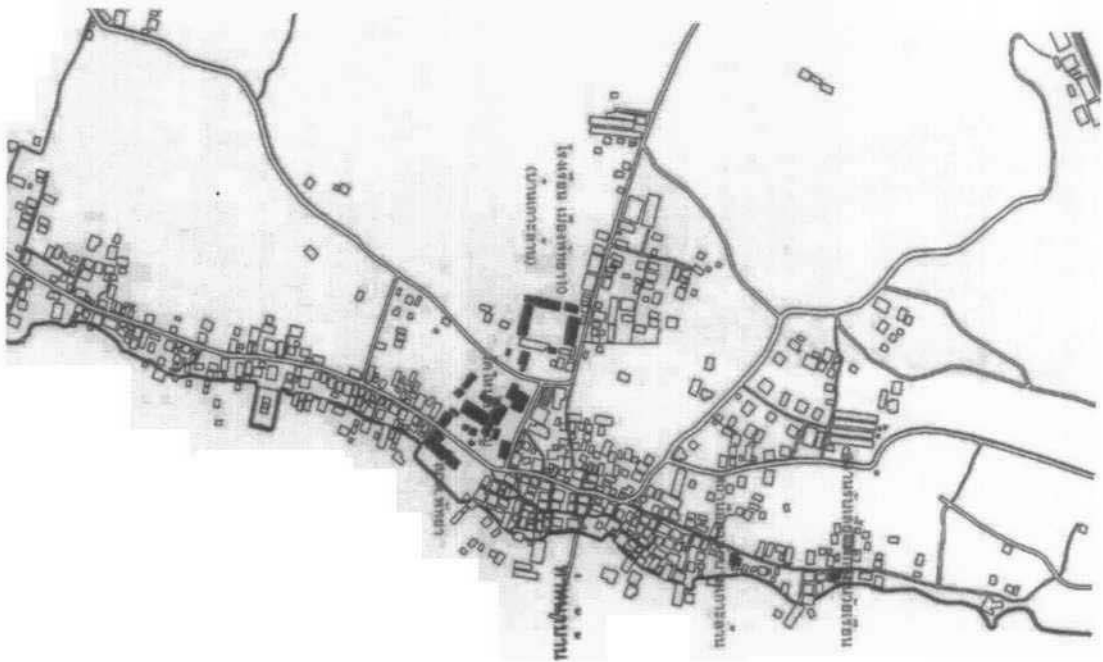
4.2.4.2 ทรัพยากรทางทะเล

ทรัพยากรทางทะเลของเกาะล้าน ประกอบไปด้วย ชายหาด หมู่ปะการัง และสัตว์น้ำต่าง ๆ ได้แก่ ปะการังเขากวาง ปะการังเขากวางพุ่ม ปะการังนิ้วมือ ปะการังดอกกะหล่ำ ปะการังดอกไม้ทะเล ปะการังดาว และปะการังสมอง เป็นต้น ส่วนสัตว์น้ำ ได้แก่ หอยนมสาวใหญ่ หอยนมสาวเล็ก หอยฝาเดียว หอยงาะ หมึกสาย หมึกกระดอง ปูปะการัง ปูไม้ ปลาการ์ตูน ปลาคินเดียนแดง ปลาหูช้าง ปลาดังคาว และปลาปักเป้า เป็นต้น ซึ่งพื้นที่เกาะล้านและเกาะบริเวณนั้นนับว่ามีระบบนิเวศน์

ของหมู่ปะการัง และสัตว์น้ำ ที่มีความสวยงามและสมบูรณ์เหมาะที่จะทำการส่งเสริมการท่องเที่ยวในเรื่องของการดำน้ำรอบเกาะ และในปัจจุบันก็ได้รับความสนใจจากนักท่องเที่ยวเป็นจำนวนมากในการดำน้ำรอบเกาะล้าน ซึ่งทรัพยากรเหล่านี้มีความสำคัญต่อพื้นที่มาก หมู่ปะการังยังสามารถเป็นแนวกันชนเมื่อเกิดพายุ และการย่อยสลายของปะการัง และเปลือกหอยยังทำให้เกิดทรายจากการสึกกร่อนของทรัพยากรเหล่านี้ อีกทั้งชายฝั่งของเกาะล้านยังมีการทำประมงชายฝั่งเป็นอาชีพ ดังนั้นการรักษาคุณภาพน้ำทะเลนั้นจึงถือเป็นเรื่องสำคัญ เนื่องจากทรัพยากรทางทะเลนอกจากจะให้ระบบนิเวศที่มีความสมบูรณ์แล้ว ยังเป็นแหล่งอาหารที่สำคัญของมนุษย์

4.2.5 การใช้ที่ดิน

ลักษณะการใช้ที่ดินในปัจจุบันของเกาะล้านสามารถแบ่งลักษณะการใช้ที่ดินและการสภาพที่ตั้งของชุมชนได้ชัดเจน ดังภาพที่ 4.1 ซึ่งมีลักษณะดังนี้

ภาพที่ 4.1 ลักษณะการใช้ที่ดินและการสภาพที่ตั้งของชุมชน

แหล่งที่มา: บริษัท ทีม คอนซัลติ้ง เอนจิเนียริง แอนด์ แมเนจเม้นท์ จำกัด และ บริษัท เอสคิว อาร์ คีทีค แอนด์ แพลนเนอร์ จำกัด, 2547: 4/95

4.2.5.1 ที่ดินประเภทที่อยู่อาศัย การใช้ที่ดินลักษณะนี้ส่วนใหญ่อยู่บนพื้นที่ชุมชนทำหน้าบ้าน ขยายตัวไปตามแนวถนนที่ขนานไปกับชายฝั่งด้านตะวันออกของเกาะ โดยการใช้ที่ดินเพื่อการอยู่อาศัยได้มีการดัดแปลงการใช้งานเพื่อทำการค้าภายในชุมชน และมีอาคารเกิดขึ้นใหม่ปะปนอยู่กับบ้านเรือนดั้งเดิม กิจกรรมทางธุรกิจอื่น ๆ บ้านเรือนที่ตั้งริมทะเลจะมีอาชีพเกี่ยวกับการประมงชายฝั่ง บ้านเรือนบริเวณท่าหน้าบ้านมีความหลากหลายของการประกอบอาชีพ

4.2.5.2 ที่ดินประเภทพาณิชย์กรรมเพื่อการค้า การใช้ที่ดินลักษณะนี้มักเกิดขึ้นบริเวณริมชายหาด มีการใช้ที่ดินเพื่อปลูกสร้างอาคารเพื่อบริการธุรกิจท่องเที่ยวแก่นักท่องเที่ยว ได้แก่ รีสอร์ท ร้านอาหาร ชุมเพิง เพื่อขายอาหาร ที่นั่งพักผ่อนทะเลเกือบทั้งหมดอยู่ติดกับพื้นที่ชายหาด คือ หาดตาแหวน หาดทองหลาง หาดนวล หาดแสม หาดเทียน หาดสังวาลย์

4.2.5.3 ที่ดินประเภทสถาบันการศึกษา การใช้ที่ดินประเภทสถาบันการศึกษามีการใช้ที่ดินเพียงพื้นที่เดียว คือ โรงเรียนเมืองพัทยา 10 (บ้านเกาะล้าน) ซึ่งเป็นโรงเรียนในระดับอนุบาล ประถมศึกษา และมัธยมศึกษาตอนต้น ตั้งอยู่บนถนนสายท่าหน้าบ้าน-หาดตาแหวน

4.2.5.6 ที่ดินประเภทอนุรักษ์เพื่อการนันทนาการ เป็นการที่ดินบริเวณพื้นที่ชายหาดทำประโยชน์ในกิจกรรมท่องเที่ยวทางทะเล เช่น ตั้งเตียงผ้าใบ เล่นกีฬาทางน้ำ

4.2.5.7 ที่ดินประเภทอนุรักษ์เพื่อสิ่งแวดล้อม เป็นพื้นที่ป่าไม้บริเวณตอนในของเกาะมีความสำคัญทางด้านมุมมอง บรรยากาศ สภาพแวดล้อมที่ดีของเกาะ รักษาพื้นที่ทางธรรมชาติให้คงมีความอุดมสมบูรณ์

4.2.5.8 ที่ดินประเภทเกษตรกรรม การทำเกษตรจะใช้พื้นที่ทั้งพื้นที่ราบและพื้นที่มีความลาดชัน ในพื้นที่ตอนในของเกาะ พื้นที่ทำเกษตรกรรมสวนผลไม้ในพื้นที่ราบ ได้แก่ พื้นที่บริเวณด้านทิศเหนือของท่าหน้าบ้าน และบริเวณด้านทิศใต้ของท่าหน้าบ้าน

4.2.6 ภูมิทัศน์

4.2.6.1 ลักษณะภูมิทัศน์เกาะล้าน

เกาะล้านมีลักษณะเป็นภูเขา พื้นที่ส่วนใหญ่ไม่มีต้นไม้ใหญ่มากนัก เมื่อมองแต่มีไกลก่อนที่จะขึ้นเกาะล้าน มีกลุ่มบ้านเรือนของชุมชนเกาะกลุ่มกันอยู่ตลอดแนวชายฝั่งด้านตะวันออก ชุมชนจะหนาแน่นกันในบริเวณชุมชนท่าหน้าบ้าน ซึ่งมีท่าเทียบเรือ (ท่าหน้าบ้าน) โดยชุมชนเป็นอาคารขนาดเล็กปลูกชิดกันอย่างเบียดเสียดหนาแน่น เมื่อเข้าถึงฝั่งจะเห็นกลุ่มอาคารของวัดเป็นจุดเด่นและเป็นจุดหมายตาของเกาะล้าน และมีฉากหลังเป็นภูเขาที่มีความลาดชันไม่มากนัก มีลักษณะค่อนข้างโล่ง ชายฝั่งด้านตะวันออกซึ่งเป็นฝั่งตรงข้ามกับเมืองพัทยา มีลักษณะของชายฝั่งส่วนใหญ่เป็นหาดหินตลอดแนว

4.2.6.2 ลักษณะภูมิทัศน์ภายในเกาะล้าน

พื้นที่ด้านในของตัวเกาะเป็นพื้นที่ป่าเป็นส่วนใหญ่ ต้นไม้ส่วนใหญ่ไม่สูงมาก มีบ้านเรือนอาศัยเบาบางเป็นบางจุด ในบริเวณที่ราบชายหาด ด้านหลังเป็นป่าละเมาะมีลักษณะเป็นป่าชายเลนมีน้ำขังบางพื้นที่ โดยเฉพาะหาดแสม ในบริเวณพื้นที่ก่อนถึงชายหาดมีสิ่งปลูกสร้างทางราชการพยายามสร้างสิ่งอำนวยความสะดวก มีรูปแบบงานภูมิทัศน์ที่ยังไม่กลมกลืนกับสภาพแวดล้อมที่เหมาะสมมากนัก ภูมิทัศน์ถนนภายในเกาะจะดูไม่เรียบร้อย เนื่องจากการก่อสร้างถนนหลักไม่ได้พื้นฟูธรรมชาติ กลับทำให้สูญเสียทัศนียภาพ บรรยากาศบนเกาะล้าน และพื้นที่ท่องเที่ยวทางทะเล เนื่องจากถนนเป็นตัวนำสายตาและการเข้าถึงจะสร้างบรรยากาศความประทับใจของพื้นที่ที่มีผลต่อภาพรวมแหล่งท่องเที่ยวที่จะก่อให้เกิดความรู้สึกที่ร่มรื่น ความเป็นระเบียบ และความปลอดภัยต่อผู้มาท่องเที่ยว

1) ภูมิทัศน์หาดตาแหวน

หาดตาแหวนมีลักษณะเป็นชายหาดยาว และชายหาดมีสภาพความกว้างและความลาดของหาดที่สวยงาม เนื่องจากเป็นหาดที่มีปริมาณการใช้งานที่สูง มีอาคารร้านค้า ร้านอาหารและบริการและเครื่องดื่มเป็นจำนวนมาก วางตัวตามแนวขนานกับชายหาด ทำให้ทัศนียภาพของชายหาดเกิดความหลากหลายและดูสับสน และมีความหนาแน่นจนดูอึดอัด ด้วยอาคารหลากหลายชนิด นอกจากนี้ก็ยังมีกิจกรรมชายหาดที่หลากหลายทั้งว่ายน้ำ อาบแดด และการเล่นเรือสกูตเตอร์เรือยาง ทำให้ดูขาดระเบียบ

ลักษณะภูมิทัศน์ของพื้นที่ พื้นที่เป็นชายหาดที่ราบเรียบ ถูกบุกรุกตั้งร้านค้า ซึ่งเป็นร้านอาหารที่ขาดระเบียบและความงาม ปลูกสร้างเป็นแนวกำแพงขึ้น ขาดความกลมกลืนของตัวเกาะล้านกับชายหาดพื้นที่ส่วนกลาง ขาดความร่มรื่น พื้นที่ด้านหลังเป็นเชิงเขาที่มีความลาดชันมาก เมื่อสัญจรผ่านพื้นที่บริเวณนี้สามารถมองลงมาเห็นแนวชายหาดชาวละอาดผืนใหญ่ติดกับพื้นน้ำทะเลตามแนวโค้งของอ่าว ทัศนียภาพที่น่ามองทางด้านทิศใต้ของหาดตาแหวนเป็นที่ตั้งของท่าเรือและอาคารที่ทำการแขวงเกาะล้าน เป็นอาคารที่เด่นเป็นสิ่งปลูกสร้างขนาดใหญ่

2) ภูมิทัศน์หาดเทียน

หาดเทียนเป็นหาดที่มีพื้นที่ติดกับหาดแสม โดยมีโขดหินและท่าเรือขนส่งวัสดุคั้นแบ่งอาณาเขต ถนนเส้นทางหลักที่เข้าถึงหาดแสมจะมาสิ้นสุดที่หาดเทียน การเข้าถึงต้องเดินเลียบเนินเขาชายหาดแสมมายังหาดเทียน ในระยะทางประมาณ 200 เมตร หาดเทียนเป็นหาดทรายสีขาวละเอียดมีความยาวของหาดประมาณ 500 เมตร มีบรรยากาศเงียบสงบ อาคารดูเป็นระเบียบกว่าหาดอื่น ๆ ลึกเข้าไปจากชายหาดมีเตียงผ้าใบ อาคารร้านอาหาร และต้นมะพร้าวอยู่ด้านหลัง ในช่วงที่

เรือไม่สามารถเข้าหาดตาแหวนได้เนื่องจากมีมรสุม ก็จะใช้หาดเทียนเป็นท่าจอดเรือแทน เพราะหาดเทียนจะมีที่บังคลื่นลมได้ดีกว่า

ลักษณะทางภูมิทัศน์ หาดเทียนเป็นหาดที่มีความยาว ด้านหลังชายหาดมีกลุ่มต้นไม้ใหญ่ร่มครึ้ม มีต้นมะพร้าวเป็นแนวยาวและหนาแน่น บริเวณหาดมีต้นเทียนทะเลขึ้นเป็นกลุ่มๆตลอดแนวการนอนเล่นหรือนั่งพักผ่อนชายหาดได้อาศัยเทียนต้นทะเลเป็นร่มเงา อาคารปลูกสร้างได้กลมกลืนกับธรรมชาติมากกว่าหาดอื่น ๆ เนื่องจากมีการแทรกตัวของอาคารสลับกับต้นไม้ใหญ่ และมีการออกแบบลักษณะอาคารให้ดูมีรูปแบบที่ใช้วัสดุธรรมชาติมาตกแต่ง

3) ภูมิทัศน์หาดแสม

หาดแสมเป็นหาดที่มีพื้นที่ราบของชายหาด และพื้นที่ราบด้านหลังชายหาด เป็นพื้นที่ที่กว้างและมีลักษณะเป็นพื้นที่ป่าชายเลน มีต้นแสมขึ้นเป็นจำนวนมาก มีที่ลุ่มน้ำขังเป็นหย่อมๆ ปัจจุบันได้มีการก่อสร้างโครงการปรับปรุงภูมิประเทศและสภาพแวดล้อม มีกลุ่มอาคารสร้างกระจายไปทั่วในหาดแสมขนานไปกับแนวชายหาด โดยมีขนาดประมาณหนึ่งในสามของหาด อาคารอื่นๆที่เป็นร้านอาหารในบริเวณนี้ จะเป็นอาคารกึ่งชั่วคราวเกือบทั้งหมด เป็นเพียงที่มีการก่อสร้างแบบง่าย ๆ

ลักษณะทางภูมิทัศน์สวยงาม มีมุมมองที่กว้าง ความหนาแน่นของอาคารมีน้อย สิ่งปลูกสร้างมีขนาดใหญ่ ชายหาดมีความยาวประมาณ 300 เมตร แต่การสร้างสิ่งปลูกสร้างขึ้นมาจำนวนมาก มีการปรับพื้นที่และภูมิทัศน์ ประกอบโครงการขึ้นใหม่ ซึ่งขาดการส่งเสริมการให้ศักยภาพของพื้นที่ทางด้านภูมิทัศน์เดิมให้เกิดประโยชน์ และเพิ่มการใช้พื้นที่ใช้สอยการกิจกรรมในพื้นที่ ซึ่งทำให้เกิดการเปลี่ยนแปลงทางด้านกายภาพและด้านอื่น ๆ ตามมาอีกมาก เดิมหาดแสมเป็นพื้นที่ที่นักท่องเที่ยวชาวตะวันตกนิยมมาพักผ่อนแบบสงบ นอนอาบแดด เพื่อหนีความพลุกพล่าน การพัฒนาภูมิทัศน์และทางกายภาพจึงน่าจะรักษารูปแบบการท่องเที่ยว แต่ละหาดให้มีความเหมาะสมสอดคล้องกับกิจกรรมการท่องเที่ยว

4) ภูมิทัศน์หาดนวล

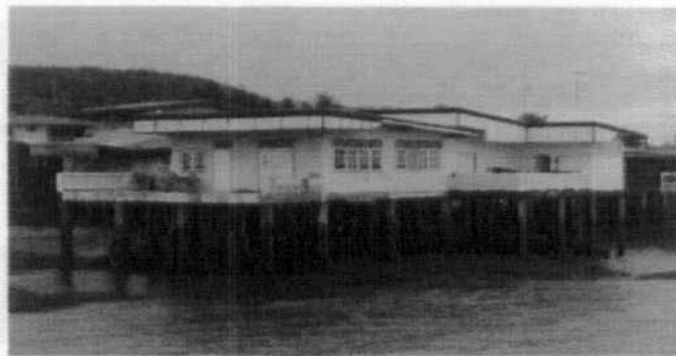
หาดนวลเป็นพื้นที่อยู่ทางตอนใต้สุดของเกาะล้าน ชายหาดยาวประมาณ 400 เมตร ด้านในช่องพื้นที่หลังหาดเป็นที่ราบที่มีความลาดชันประมาณร้อยละ 5 มีต้นไม้ใหญ่ คือต้นมะพร้าวเป็นส่วนมาก และไม่ยืนต้นขนาดใหญ่ มีกลุ่มอาคารใช้เป็นที่พักผ่อน เป็นอาคารเก่าประมาณ 10 - 15 ปี โดยมากเป็นอาคารชั้นเดียว ลักษณะหาดมีชายหาดหินส่วนยื่นของภูเขาเป็นแนวขอบเขตขนานทั้งสองข้างของหาด สภาพชายหาดไม่สะอาดมากนัก เนื่องจากขาดการดูแล และมีการสร้างแนวกำแพงหินยื่นลงไปทะเล ส่งผลให้เกิดการเปลี่ยนแปลงธรรมชาติของกระแสน้ำ ทำให้ชายหาดเกิดการเปลี่ยนแปลง

มุมมองจากชายหาด เป็นพื้นที่น้ำกว้างไม่มีเกาะ หรือชายฝั่งให้เห็นแหลมภูเขา ไซดหินยื่นไปในทะเลฝั่งทางซ้ายและขวา บรรยากาศค่อนข้างเงียบสงบ ห่างไกลชุมชน เนื่องจากไม่มีคนมาตั้งบ้านเรือน ด้านในของพื้นที่มีสภาพสมบูรณ์ด้วยพืชพรรณ มีความร่มรื่น เพราะมีต้นไม้ใหญ่อยู่เป็นจำนวนมาก ถ้าได้มีการจัดการด้านสภาพแวดล้อมและปรับปรุงภูมิทัศน์ ก็จะเป็นชายหาดที่สวยงามหาดหนึ่งที่เหมาะสมแก่การท่องเที่ยวแบบ Passive

4.2.7 สถาปัตยกรรมท้องถิ่น

เกาะล้านเป็นพื้นที่ที่มีลักษณะเป็นเกาะ มีน้ำทะเลล้อมรอบ และดั้งเดิมเป็นชุมชนชาวประมง และประกอบอาชีพทางด้านเกษตรที่มีประวัติความเป็นมายาวนาน จึงปรากฏรูปแบบลักษณะทางสถาปัตยกรรมพื้นถิ่น เช่น อาคารที่อยู่อาศัยมักมีการยกพื้นสูง โครงสร้างเป็นไม้และมีช่องระบายอากาศเป็นส่วนประกอบตกแต่งของอาคาร ซึ่งสามารถแบ่งได้ดังนี้

4.2.7.1 บ้านริมทะเล ลักษณะเฉพาะของบ้านริมทะเล ดังภาพที่ 4.2 จะมีลักษณะยกเสาบ้านสูง เพื่อป้องกันน้ำทะเลขึ้นและลงตามกระแสน้ำ แต่ก็จะมีลักษณะเด่นเฉพาะตัว

ภาพที่ 4.2 ลักษณะเฉพาะของบ้านริมทะเล

แหล่งที่มา: บริษัท ทีม คอนซัลติ้ง เอนจิเนียริง แอนด์ แมเนจเม้นท์ จำกัด และ บริษัท เอสคิว อาร์ คีเต็ค แอนด์ แพลนเนอร์ จำกัด, 2547: 4/66

4.2.7.2 เรือนพักอาศัย 2 ชั้นภายในชุมชน ลักษณะเฉพาะของบ้านภายในชุมชนที่ไม่ติดทะเล ดังภาพที่ 4.3 เป็นอาคารไม้ 2 ชั้น ที่ยังพบบ่อยได้ภายในชุมชน แต่เหลือไม่มากนัก เป็นลักษณะของบ้านหลังคาจั่ว ยื่นกันสาดยาวเพื่อป้องกันฝนตกในหน้ามรสุม โดยจะใช้ค้ำยันไม้เป็นตัวรับน้ำหนักของกันสาด มีระเบียงกว้างพอสมควร ชั้นล่างใช้ค้ำขาย